

Preporuke za izmjene izračuna posebnog poreza na motorna vozila

Zagreb, listopad 2019.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Uvod	3
Poseban porez na motorna vozila	4
Preporuke za poboljšanje stanja	9

Uvod

Posebni porez na motorna vozila pripada skupini trošarina, što znači da ih obveznik u ime i za račun korisnika obračunava i uplaćuje u državni proračun.

Posebni porez utvrđuje se na temelju emisije ugljičnog dioksida (CO₂) izražene u gramima po kilometru, prodajne cijene motornog vozila, snage motora u kilovatima, obujma motora u kubičnim centimetrima i razine emisije ispušnih plinova.

Posebni porez se za rabljena motorna vozila plaća u iznosu ostatka posebnog poreza utvrđenog prema postotku pada vrijednosti istog motornog vozila na tržištu u Republici Hrvatskoj od čije je prve registracije proteklo isto vremensko razdoblje.

Posebni porez na motorna vozila određen je Zakonom o posebnom porezu na motorna vozila, a iznos se određuje prema Uredbi o načinu izračuna i visinama sastavnica za izračun posebnog poreza na motorna vozila.

Posebni porez na motorna vozila te druga motorna vozila prenamijenjena u takva motorna vozila plaća se prema prosječnoj emisiji ugljičnog dioksida (CO₂) ovisno o vrsti goriva koje vozilo koristi za pogon i prodajnoj cijeni motornog vozila prema izrazu¹:

$$PP = (VN + PC) + (ON + EN)$$

u kojem je:

PP – posebni porez u kunama

VN – vrijednosna naknada u kunama

PC – naknada koja se utvrđuje na način da se od prodajne cijene motornog vozila oduzme najniži iznos za skupinu kojoj motorno vozilo pripada i tako dobiveni iznos pomnoži s postotkom utvrđenim za skupinu kojoj motorno vozilo pripada

ON – osnovna naknada u kunama

EN – naknada koja se utvrđuje na način da se od iznosa prosječne emisije ugljičnog dioksida (CO₂) motornog vozila oduzme najniži iznos za skupinu kojoj motorno vozilo pripada i tako dobiveni iznos pomnoži s pripadajućim iznosom u kunama za jedan g/km CO₂.

¹ Uredba o načinu izračuna i visinama sastavnica za izračun posebnog poreza na motorna vozila, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_12_109_2092.html, pristupano 3.4.2019.

Poseban porez na motorna vozila

Važeća Uredba o načinu izračuna i visinama sastavnica za izračun posebnog poreza na motorna vozila (PPMV), na snazi od 1. siječnja 2019. godine, propisuje slijedeću metodologiju obračuna:

PPMV1 (kolokvijalno: porez na luksuz): postotak od prodajne cijene vozila s PDV-om za vozila skuplja od 150.000 kn:

Tablica 1: Izračun za PPMV1

PPMV 1			
Cijena sa PDV-om		Osnovna naknada	Dodatak na osnovnu naknadu
0 kn	50.000 kn	0 kn	0,0%
50.000 kn	100.000 kn	0 kn	0,0%
100.000 kn	150.000 kn	0 kn	0,0%
150.000 kn	200.000 kn	2.000 kn	3,0%
200.000 kn	250.000 kn	3.500 kn	5,0%
250.000 kn	300.000 kn	6.000 kn	7,0%
300.000 kn	350.000 kn	9.500 kn	9,0%
350.000 kn	400.000 kn	14.000 kn	11,0%
400.000 kn	450.000 kn	19.500 kn	13,0%
450.000 kn	500.000 kn	26.000 kn	14,0%
500.000 kn	550.000 kn	33.000 kn	15,0%
550.000 kn	600.000 kn	40.500 kn	16,0%
600.000 kn	<	48.500 kn	17,0%

Izvor: Uredba o načinu izračuna i visinama sastavnica za izračun posebnog poreza na motorna vozila

PPMV2 (kolokvijalno: ekološki porez): iznos kn/gramu CO₂ prema dostupnim službenim podacima o emisiji CO₂ (g/km):

Tablica 2: Izračun za PPMV2 za benzin, ukapljeni naftni plin, prirodni plin i druga goriva osim dizelskog

Benzin & LPG			
PPMV 2			
CO ₂ g/km		Osnovna naknada	Dodatak na osnovnu naknadu (kn/gCO ₂)
0	75	0 kn	0 kn
75	90	95 kn	35 kn
90	120	620 kn	135 kn
120	140	4.670 kn	450 kn
140	170	13.670 kn	700 kn
170	200	34.670 kn	1.200 kn
200	<	70.670 kn	1.300 kn

Izvor: Uredba o načinu izračuna i visinama sastavnica za izračun posebnog poreza na motorna vozila

Tablica 3: Izračun za PPMV2 za dizelsko gorivo

Diesel			
PPMV 2			
CO2 g/km		Osnovna naknada	Dodatak na osnovnu naknadu (kn/gCO2)
0	70	0 kn	0 kn
70	85	185 kn	55 kn
85	120	1.010 kn	175 kn
120	140	7.135 kn	1.150 kn
140	170	30.135 kn	1.250 kn
170	200	67.635 kn	1.350 kn
200	<	108.135 kn	1.450 kn

Izvor: Uredba o načinu izračuna i visinama sastavnica za izračun posebnog poreza na motorna vozila

Nadležna tijela Europske unije propisala su obveznu primjenu novog sustava mjerenja potrošnje goriva i emisije ispušnih plinova *Worldwide Harmonised Light Vehicle Test Procedure* tzv. WLTP mjerni ciklus, za sva vozila homologirana nakon 01. rujna 2017. uz prijelazni rok od 1 godine (dakle do 01. rujna 2018.) u kojem je dopušteno korištenje podataka mjerenja po „starom“ *New European Driving Cycle*, tzv. NEDC ciklusu. Obzirom da je WLTP ciklus znatno stroži u odnosu na NEDC, do kraja 2019. godine dopušteno je korištenje tzv. koreliranih NEDC vrijednosti, koje su ipak prema procjenama od 8% do 15% više nego izmjerene vrijednosti, a nalaze se između vrijednosti izmjerenih po NEDC-u i onih izmjerenih po WLTP-u.

Sukladno tome, vozila homologirana u EU u drugoj polovini 2018. godine plaćaju osjetno viši ekološki porez (PPMV2) u odnosu na prethodnike, dok su rabljena vozila trajno tretirana po znatno blažem kriteriju, budući za njih podaci izmjereni po WLTP ciklusu neće biti dostupni. Uz to, rabljena vozila imaju i posebne porezne olakšice vezane za starost vozila:

Tablica 4: Izračun posebnog poreza za rabljena motorna vozila

Razdoblje od 1. registracije			Iznos PPMV-a prema novom
0 dana	-	1 mjesec	96%
1 mjesec	-	2 mjeseca	93%
2 mjeseca	-	3 mjeseca	90%
3 mjeseca	-	4 mjeseca	88%
4 mjeseca	-	5 mjeseci	86%
5 mjeseci	-	6 mjeseci	84%
6 mjeseci	-	7 mjeseci	82%
7 mjeseci	-	8 mjeseci	81%
8 mjeseci	-	9 mjeseci	80%
9 mjeseci	-	10 mjeseci	79%
10 mjeseci	-	11 mjeseci	78%
11 mjeseci	-	12 mjeseci	77%
12 mjeseci	-	13 mjeseci	76,00%
13 mjeseci	-	14 mjeseci	75,08%
14 mjeseci	-	15 mjeseci	74,12%
15 mjeseci	-	16 mjeseci	73,16%
16 mjeseci	-	17 mjeseci	72,20%
17 mjeseci	-	18 mjeseci	71,24%
18 mjeseci	-	19 mjeseci	70,28%
19 mjeseci	-	20 mjeseci	69,32%
20 mjeseci	-	21 mjesec	68,36%
21 mjesec	-	22 mjeseca	67,40%
22 mjeseca	-	23 mjeseca	66,44%
23 mjeseca	-	24 mjeseca	65%
24 mjeseca	-	26 mjeseci	63,58%
26 mjeseci	-	28 mjeseci	62,16%
28 mjeseci	-	30 mjeseci	60,74%

Razdoblje od 1. registracije			Iznos PPMV-a prema novom
30 mjeseci	-	32 mjeseca	59,32%
32 mjeseca	-	34 mjeseci	57,90%
34 mjeseci	-	36 mjeseci	56,48%
36 mjeseci	-	38 mjeseci	55,06%
38 mjeseci	-	40 mjeseci	53,64%
40 mjeseci	-	42 mjeseca	52,22%
42 mjeseca	-	44 mjeseca	50,80%
44 mjeseca	-	46 mjeseci	49,38%
46 mjeseci	-	48 mjeseci	47,96%
48 mjeseci	-	51 mjesec	46,36%
51 mjesec	-	54 mjeseca	44,76%
54 mjeseca	-	57 mjeseci	43,16%
57 mjeseci	-	60 mjeseci	41,56%
60 mjeseci	-	64 mjeseca	40,06%
64 mjeseca	-	68 mjeseci	38,56%
68 mjeseci	-	72 mjeseci	37,06%
72 mjeseca	-	78 mjeseci	35,26%
78 mjeseci	-	84 mjeseca	33,46%
84 mjeseca	-	90 mjeseci	31,66%
90 mjeseci	-	96 mjeseci	29,86%
96 mjeseci	-	102 mjeseca	28,06%
102 mjeseca	-	108 mjeseci	26,26%
108 mjeseci	-	114 mjeseci	24,46%
114 mjeseci	-	120 mjeseci	22,66%
120 mjeseci	-	132 mjeseca	21,72%
132 mjeseca	-	144 mjeseca	21,12%
144 mjeseca	-	156 mjeseci	20,52%
156 mjeseci	-	168 mjeseci	19,92%
168 mjeseci	-	180 mjeseci	19,32%

Izvor: Pravilnik o posebnom porezu na motorna vozila

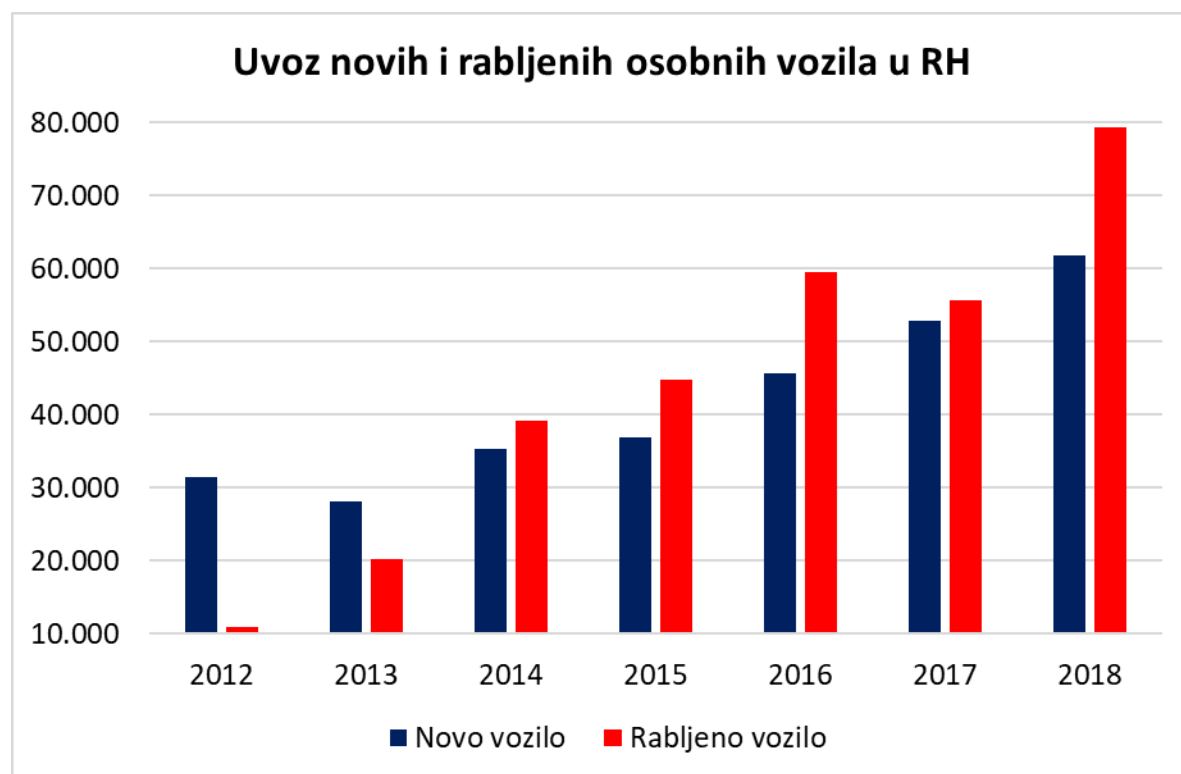
Navedeno je dovelo do situacije da će tehnološki suvremenija vozila u Hrvatskoj radi poreznog aspekta biti osjetno skuplja od starije generacije vozila, a posebice od rabljenih vozila uvezenih iz drugih država članica EU. Time se destimulira prodaja novih, ekološki naprednijih, vozila u Hrvatskoj dok se indirektno potiče uvoz rabljenih i starijih vozila. To se posebice odnosi na diesel vozila EURO5 i niže, koja emitiraju visoke razine kancerogenih tvari kao što su NOx i partikularne (nano) čestice.

Kao primjer može se navesti gradski SUV s benzinskim motorom od cca. 120 KS:
PPMV na novo vozilo: 22.070 kn
PPMV na vozilo staro 5 godina: 4.088 kn

Važno je istaknuti kako postojećom praksom državnim proračunom trpi značajne gubitke u naplati PDV-a, budući se rabljena vozila u EU uglavnom kupuju od fizičkih osoba te se na njih ne plaća PDV u RH.

Rezultat takvih mjera vidljiv je u tablici broj 5, posebno ako se uzme u obzir da je novi sustav oporezivanja uveden 01. srpnja 2013. godine:

Tablica 5: Usporedba uvoza novih i rabljenih osobnih vozila u RH

Izvor: Centar za vozila Hrvatske, <https://www.cvh.hr/tehnicki-pregled/statistika/>

Situacija je u stvarnosti još i lošija, budući se iz Hrvatske godišnje izveze oko 18.000 vozila starijih do godinu dana (povrat flota iz rent a car-a i tzv. dnevne registracije). Prosječna starost vozila u RH trenutno je preko 13 godina prema podacima centra za vozila Hrvatske.

Preporuke za poboljšanje stanja

Automobilska industrija predstavlja, već tradicionalno, značajan izvor prihoda za državni proračun Hrvatske te nije realno očekivati da se država odrekne značajnijeg dijela prihoda od PPMV-a. S druge strane, onečišćenje okoliša koja uzrokuju starija vozila mogu generirati značajno povećanje troškova u zdravstvu kao posljedica štetnih čestica iz zraka. Također veliki udio starijih automobila s nižim ekološkim standardima otežavaju postizanja hrvatskih ciljeva smanjenja emisija CO₂.

AmCham predlaže slijedeće mjere:

1. Smanjenje cijene 1 g/CO₂ za vozila mjerena po WLTP-u za 30%
2. Ukidanje deprecijacije obračunatog PPMV-a na rabljena vozila, odnosno izjednačavanje kriterija za izračun ekološkog poreza (PPMV2) kod novih i rabljenih vozila

Usvajanjem predloženih mjera zadržala bi se razina prihoda u državni proračun, a ujedno bi se potencijalne kupce rabljenih vozila poticalo na kupnju rabljenih vozila s nižim emisijama CO₂, kao što su hibridna i plug in hibridna vozila kod kojih je ta porezna komponenta relativno niska (hibridi) ili jednaka 0 (plug in hibridi).

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica
T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr